

پهنگی نوئ

ئەسەد عەزیز محەمەد
(کەرکوک)

بەدوای ناوونیشانی چیرۆکە که مەدا دەگە پام، پرسیارم لە بەرنامە ی (چات جی پی تی) (زیرەکی دەستکرد) کرد، لە پاش هەندیک پرسیار و پیدانی پوونکردنەو، ناوی (ئەو پهنگی هیچ کەس نەیبینی) بۆ چیرۆکە که هەلبژارد. لەگەڵ ئەو هەشدا ئەو ناوونیشانەم پەت کردەو و بۆ دژایەتیکردن و عینادی زیرەکی دەستکرد که هەموو شتیکی لە چوار دەورمان قۆرخ کردووه، یان بۆ پازیکردنی لەخۆباییبوونی خۆم بوو ناوونیشانی (پهنگی نوئ)م بۆ هەلبژارد.

پرسیاری (کارەکتەر)م لە بەرنامە ی زیرەکی دەستکرد کرد، زۆر نمونە ی جیاوازی لە کارەکتەر بۆ دەستنیشان کردم، که زۆریەیان پێوەندیان بە هونەری وینەکیشانەو هەبوو وەک (هونەرماند، وینەکیش، پسپۆری پهنگ، خاوەن گەلەری هونەری... تاد)، من هیچ کام لەو کارەکتەرانەم بەدڵ نەبوون. دەمویست کارەکتەریکی تایبەت بە چیرۆکە کم دیاری بکم. کارەکتەریکی کارامەیی و سیما و دەستپهنگینی خۆی هەبێت. ئەو کەسە ی پۆلی پالەوانم لە چیرۆکە که پێ دا، کە سێکی گەپیدە ی زانست و زانیاری و دۆزەرەو ی نەینییەکان بوو، کارەکتەری چیرۆک (کیمیایەر و دەروونزان) بوو، بە درێژایی ژیا نی بیری لە شتە شاراوەکان دەکردهو، هەولێ دەدا لاپەرە سپییەکان بخوینیتەو. بە شیوەیەکی زۆر سەیر پشکنینی بۆ هەموو بابەتیکی دەکرد، که بەرچاوی بکەوتایە. کە سێک بوو لە پرسیارکردن پانە دەو هەستا، هەموو کات بەدوای وەلامی پرسیارە هەنووکە ییەکاندا دەگەرا. یەکیک لەو پرسیارانە ی بەردەوام سەرقالی کردبوو، توشی سەرئێشە ی

کرد، له هه موو شوپنیکدا بۆ وه لاسی ده گه پرا
 نه و پرسپاره بوو (چۆن؟ به چي شپوهيهک
 ده توانين ناخي که سه کان ببينين؟) له کارکردن
 پرانه ده وه ستا، له تاقیگه که ی خۆيدا هه موو
 شاره زايی و پسپۆری له بواری زانستی کيميا دا
 به گه پخستبوو، بۆ دۆزینه وه ی پیکهاته يه کی
 کيميايی که په نگدانه وه ی به سه ر بيرکردنه وه و
 ناخ و هۆشيارى که سه کان وه هه بیئت.

چهندان سال کاری کرد، نه زمونی نوێ جیبه جی
 کرد، ماندوو بوو، تا توانی به دريژه پیدانی توژینه وه
 و لیگۆلینه وه گانی په نگیکى نوێ به رهه م بهیئیت.
 چات جی پی تی ناوی (پهنگى نه بینراوی) لئ
 نا. کيمياگه ر و دهروونزان ناوی پهنگى (بیئ
 پهنگى) لئ نا، منیش ناوی (پهنگى نوئ) م لئ
 نا. هه رسئ ناوه که ش بۆ نه و پیکهاته نوپیه ژۆر
 گونجاو بوو؛ چونکه شتیکی بینراو نه بوو، که
 ده تیبینی له جياتی نه وه ی په نگدانه وه ی نه و پهنگه
 له گلپنه ی چاوت پهنگ بداته وه و له هاوینه ی
 چاو وینا بکریت، نه وه وینای نه و پهنگه ی ده کرد
 که له ناخت هه بوو، له بهر نه وه هه ندیک که س
 ناوی (پهنگى ناخ)، یان (پهنگى دهروون) یان بۆ
 هه لپژارد.

نه و که سه ی پهنگه که ی هینا وه ته بوون، و اتا
 (کيمياگه ر و دهروونزانه که)، نه ویش به ناو لینانی
 (بیئ پهنگ) مه به سه ته که ی پیکابوو، نه و پهنگه
 هه رگیز پوخساریکی ماددی و به ره جه سه ته و
 بینراوی نه بوو تا په نگیک، به په نگیکى نوئ،
 یان په نگیکى تر دابپۆشیت. منی چیرۆکنووس
 ناوی (پهنگى نوئ) م له جياتی بیئ پهنگ
 و پهنگى نه بینراو بۆی هه لپژارد و بۆ نه و
 مه به سه ته دیاری کرد، له بهر نه وه ی هه موو
 پهنگیک که مرۆف ده بیئیت، کاردانه وه ی
 له سه ره تادا بۆ سه ره بینین ده بیئت و دوا جاریش

کاریگه ری بۆ سه ر هۆش و بیرکردنه وه و
 دهروونی که سه کان ده بیئت، نه وه تا پهنگى شین
 ئارامی و هه وانه وه به بیرکردنه وه ی که سه کان
 ده دات، یان پهنگى سه وز پشوو و دلفراوانی و
 چیژ و به خشنده یی به چاو و دهروون ده دات. نه م
 پهنگه تازه یه ئاوینه یه که بۆ پیشاندانی نه و
 که سه ی پهنگه که ده بیئیت. ده رخستنی شپوه
 و پوخساری نه و که سه له کاتیکدا که سه یری
 پهنگه که ده کات. کيمياگه ر و دهروونزان ده یویست
 کاردانه وه ی خه لک له بهرانه ر سه یرکردنی نه و
 پهنگه ناوازه یه بیئیت کاتیک سه یری پهنگى
 نه بینراو، یان پهنگى بیئ پهنگ، یان پهنگى
 نوئ ده که ن، له بهر نه وه ده رگه ی سه ره کی
 پارکه که ی پی بۆیاخ کرد، له ماوه ی سی پۆژدا
 کاردانه وه ی نه و که سه انه ی بینى و تۆمارکرد
 که سه یری پهنگه نوپیه که یان ده کرد. له پۆزی
 یه که مدا ژنیکی به سالآچوو، که هه موو ته مه نی
 پهنج و دامای و ئازار و زه حمه تکیشان بوو، به
 چاوی کز و به دیده ی پر له نه هامة ی سه یری
 نه و پهنگه ی کرد که دهروازه ی پارکه که ی
 پی بۆیه کرابوو، به هه ستیکی قوول گوتی:
 «کئ پهنگى هه سه ره تی لیره دا کیشاوه؟»
 نه وه پهنگى ناخی منه. ژۆر که سه ی تر به و
 ده رگه یه دا تیپه ر بوون، بیئ نه وه ی سه یری
 پهنگه که بکه ن و ئاو پر له پهنگه که بده نه وه. بۆ
 ئیواره ی هه مان پۆژ کابرایه ک له ته مه نی چل
 و پیئنج سالی دا بوو، به ره و پارکه که ده چوو،
 که سه ری هه لپه ری نیگای پوانینی بهر دیمه نی
 پهنگه که که وت شوک بوو، به که سیک ده چوو
 کاره با گرتیبیتی و توانایی جوولای نه بیئت.
 به ده م سه یرکردنی پهنگه که وه هه نگای به ره و
 دواوه ده نا و ده یگوت: «کئ نه م پهنگه پیسه ی
 لیره کردوه؟» که لیان پرسى نه و پهنگه چ

منیش سەرم سوپما، بە ھەستىكى شلەژاۋ كە سەيرى پەنگەكەشم كرد شلەژاندن و پەشۆكاویم پىۋە ديارىوو. گوتىم : (ئەى چى بىكەم؟) گوتى: (تۆ ھىچ مەكە، چىپۆكەكە بەوالاىى بەجىن بەيئە، بۆ ئەۋەى ئەگەر ھەر كەسىكى تر ھات، بەبىنىنى ئەو پەنگە نەبىنراۋە، يان بىن پەنگ، يان پەنگىكى نوئى خۆى تىيدا وئىنا بىكات و دەروونى لە پەنگالە و پەنگدانەۋەى بىبىنىت).

كانونى يەكەم - ۲۰۲۵

جۆرە پەنگىكە ۋا پىسە؟ وتى: (نازانم، ناۋى چىيە؟ چ جۆرە پەنگىكە؟ بە تەنیا ئەۋەندە دەزانم ئەۋە پەنگى سىتەم و كوشتن و دزى و دەستدريژىكردنە بۆ سەر مافى خەلكى تر). چەند كاتژمىرىك پاش ھاتنى ئەو كەسە، ۋاتا سەرلەبەيانى پۆژى دواتر، دوو سىن مندالىى جوان و ژىكەلە بۆ يارىكردن بەرەو ناۋ باخچە ھاتن. مندالىى يەكەم: (ئەۋە پەنگى پاكىزەبىيە، بەو پەنگەى دەروونمان ژيان جوانتر دەبىت).

مندالىى دوۋەم: (پەنگى مندالىى، پەنگى ژيانە، پەنگى گىرگاڭ و يارىكردنە). مندالىى سىيەم: (پەنگى ئايىندەى گەشاۋەمانە، پەنگىكى چەند جوانە).

كچىكى دلشكاۋ كە بۆ پاركەكە دەپۆيشت بە يادى بەبىر ھاتنەۋەى ژوانى پۆژگارى بەسەرچوو بەرانبەر پەنگى نەبىنراۋ كە ۋەك ئاۋىنەبەكى ناخ و دەروون و ھەست و سۆزى قەتسى كەلەكەبوى خۆى بوو، پراۋەستا خەفەت بارىكى لەسەر شانى گران بوو، بەپوالەتى كەسىكى پەشۆكاۋ و مەلوول گوتى: (ئەمە پەنگى خەم و پەژارەيە، پەنگى بەشمەينەتى و ناخۆشى و دامابىيە. كى ئەم پەنگەى بۆ حالىى من بۆيە كردوۋە؟ ھەموو شتىك لە دەروونى سووتاووم جاپى خەمىكى قوۋلى دەدا).

ۋشەى (كۆتايى)م نووسى بەرنامەى زىرەكىى دەستكرد كە ۋەك چاۋدېرىك دىقەتى دەدام و چاۋدېرىى پروداۋەكانى ناۋ چىپۆكەكەى دەكرد. دەنگى ھەلبېرى و بەتوورەبىيەۋە گوتى: (بەنيازى چىت؟) منىش نازانم بە ھۆكارى ھەناسە كورتى بوو، يان بە ھۆكارى ماندوۋىيون، يان بەھەر ھۆكارىكى تر گوتىم: (كۆتايى بە گىرپانەۋەى چىپۆكەكە دىنم). جارىكى تر پىى گوتىم: (تۆ ناتوانىت كۆتايى بەم چىپۆكە بەيىنىت)،